

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoPs/7/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623204036
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6623204036.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka, JUDr. Lucie Prčovej, v právnej veci osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. C. XXXX/XX, XXX XX E., t.č. umiestnený: Domov sociálnych služieb E., C. D. XXXX/XX, XXX XX E., štátny občan SR, zastúpený opatrovníkom - navrhovateľkou: F. G. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. I. XXXX/XX, XXX XX E., štátna občianka SR, za účasti navrhovaného opatrovníka: G. A. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/X, XXX XX K. a I. E., L. L. M. N. XXX, XXX XX E., O.: XX XXX XXX, zastúpeného právnym zástupcom: JUDr. Róbert Gombala, advokát, so sídlom Ulica P. Rádayho 14/A, 984 01 Lučenec, o návrhu na zmenu opatrovníka, o odvolaní I. E., L. L. M. N. XXX, XXX XX E., O.: XX XXX XXX, proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č.k. 15Ps/11/2023-126 zo dňa 26. februára 2025, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd výrokom I. odvolal z funkcie opatrovníka F. G. A., narodenú XX.XX.XXXX, bytom H. I. XXXX/XX, E. a obmedzenému v spôsobilosti na právne úkony A. B., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX E. ustanovil za opatrovníka mesto E., O.: XXX XXX, M. N. XXX, XXX XX E.. Podľa výroku II. je opatrovník oprávnený a povinný zastupovať obmedzeného v spôsobilosti na právne úkony A. B., narodeného XX.XX.XXXX v konaniach pred štátnymi a samosprávnymi orgánmi ako aj inými inštitúciami, spravovať všetky jeho bežné záležitosti, v tom aj majetkové, rozhodovať o zaistení zdravotnej starostlivosti, liečebnej spolupráci pri poskytovaní sociálnych služieb, preberať za neho invalidný dôchodok a sociálne dávky, finančné a iné majetkové a nemajetkové plnenia, ktoré je povinný použiť v záujme nesvojprávneho. Podľa výroku III. je opatrovník oprávnený hospodáriť s finančnými prostriedkami a majetkom opatrovanca v rozsahu bežnej správy majetku. V podstatných veciach potrebuje súhlas súdu. Podľa výroku IV. je opatrovník povinný vyhotoviť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia súpis spravovaného majetku opatrovanca a doručiť ho súdu. Podľa výroku V. je opatrovník povinný najmenej dvakrát ročne vždy k 30.06. a 31.12. príslušného kalendárneho roka za predchádzajúce polročné obdobie predkladať súdu správu o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom a po skončení funkcie je opatrovník povinný do dvoch mesiacov predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca. O trovách prvoinštančného konania rozhodol výrokom VI. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd poukázal na návrh navrhovateľky na zmenu opatrovníka a jeho zdôvodnenie, podľa ktorého odchádza do dôchodku, čím jej skončí pracovný pomer v Domove sociálnych služieb E., E. a jej návrh, aby za opatrovníka pre A. B. bola ustanovená G. A. J., na odpoveď zariadenia DSS E. na žiadosť súdu o súčinnosť, podľa ktorej opatrovancovi A. B. naďalej poskytuje sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z., výsledky zisťovania

okruhu blízkých osôb opatrovanca, uznesenie o pribratí mesta E. do konania ako účastníka konania, na vykonané dokazovanie na nariadených pojednávaniach vyluchom účastníkov, a to prečítaním návrhu navrhovateľky na zmenu opatrovníka, uznesenia Okresného súdu Lučenec č.k. 12Ps/5/2020-19 zo dňa 28.05.2020, právoplatného dňa 03.06.2020, žiadosť o súčinnosť - Odpoveď DSS E. zo dňa 02.11.2023 a dňa 03.11.2023, lustrácie rodinných príslušníkov nesvojprávneho v registri obyvateľov, výzvy súrodencom nesvojprávneho na vyjadrenie, či súhlasia s ustanovením za opatrovníka, odpovede súrodencov s vyjadrením nesúhlasu, zisťovanie bydliska jednotlivých dopytovaných osôb prostredníctvom príslušného obvodného oddelenia PZ, resp. zamestnávateľa hľadaných osôb oznámenia dopytovaných osôb, vyjadrenie nesúhlasu dopytovaných osôb, (nesúhlas zo dňa 27.12.2023, odpoveď č.l. 99, odpoveď č.l. 100, vyjadrenie č.l. 103, oznámenia č.l. 107, 108 a 110), zariadenia sociálnych služieb Harmónia, Ambra, Slatinka a Banskobystrický samosprávny kraj, ich vyjadrenie č.l. 82, 87, 92, 97 a z neho zistený skutočný stav vecí, ktorý právne posúdil za aplikácie ustanovení § 27 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 448/2008 Z.z.), § 272, §273, §274 ods. 1, 2, §275, §276, §277 ods. 1, 2 CMP a rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti svojho uznesenia.

3. Okresný súd poukázal na § 276 CMP, podľa ktorého súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh, a z toho vyplývajúci záver, že výkon funkcie opatrovníka je vždy dobrovoľný. Už samotná skutočnosť, že opatrovník nechce naďalej túto funkciu vykonávať je podľa okresného súdu dôvodom na vyhovie jeho návrhu, a preto výrokom I. uznesenia odvolal opatrovníka, F. G. A., z funkcie.

4. Z dôvodu odvolania doterajšieho opatrovníka A. B., ktorý je obmedzený v spôsobilosti na právne úkony rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8Ps/22/2005-23 zo dňa 15.11.2005, právoplatným a vykonateľným 24.11.2005, bolo v súlade s ustanovením § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka potrebné ustanoviť mu nového opatrovníka. Konštatoval okresný súd, že podľa ods. 3 uvedeného zákonného ustanovenia môže súd za opatrovníka ustanoviť príbuzného fyzickej osoby alebo inú osobu, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, a ak to možné nie je, ustanoví za opatrovníka orgán miestnej správy alebo jeho zariadenie, ktoré je oprávnené vstupovať pod svojím menom. Preto v prvom rade hľadal opatrovníka z rodinného okruhu posudzovaného. Z jeho zistení vyplynulo, že matka nesvojprávneho už nežije a žiadna blízka osoba dohľadaná okresným súdom neudelila súhlas s ustanovením za opatrovníka nesvojprávneho, preto konštatoval, že nesvojprávne nebolo možné za opatrovníka ustanoviť nikoho z okruhu jeho blízkých osôb.

5. Okresný súd ďalej posudzoval, či do funkcie opatrovníka nemožno ustanoviť inú fyzickú osobu - G. A. J., ktorú navrhla navrhovateľka. Ide o zamestnanca zariadenia DSS E., ktorá súhlasila s výkonom funkcie opatrovníka nesvojprávneho. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na ustanovenie § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z., v zmysle ktorého poskytovateľ sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby nemôže byť ustanovený za opatrovníka prijímateľa sociálnej služby v zariadení, v ktorom prijímateľovi sociálnej služby poskytuje sociálnu službu, okrem prípadu, ak štatutárny orgán poskytovateľa sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby je blízka osoba prijímateľa sociálnej služby. DSS E. potvrdilo, že poskytuje sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. A. B.. Okresný súd konštatoval, že citované zákonné ustanovenie vylučuje možnosť ustanoviť osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony za opatrovníka zamestnanca zariadenia, v ktorom sa mu poskytujú sociálne služby a uzavrel, že G. A. J., za opatrovníka nesvojprávne ustanoviť nemožno.

6. Na základe dopytu okresného súdu na Zariadenie sociálnych služieb Harmónia, Ambra, Slatinka a na Banskobystrický samosprávny kraj, ktorým zisťoval ich záujem o ustanovenie za opatrovníka nesvojprávneho, ani jeden z oslovených subjektov neudelil súhlas s ustanovením za opatrovníka nesvojprávneho. Preto okresný súd konštatoval, že nesvojprávne nebolo možné ustanoviť za opatrovníka príbuzného ani inú vhodnú osobu, a tak v súlade s ustanovením § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka ustanovil za jeho opatrovníka orgán miestnej správy, a to mesto E., v ktorom má nesvojprávny trvalý pobyt, napriek jeho nesúhlasu.

7. Pokiaľ mesto E. navrhlo ako vhodnejšie subjekty pre výkon funkcie opatrovníka Banskobystrický samosprávny kraj alebo zariadenie sociálnych služieb, ktorého zriaďovateľom je Banskobystrický samosprávny kraj, a ktoré nesvojprávne sociálne služby neposkytuje, tak okresný súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/20/2022 zo dňa 28.02.2022, v ktorom

uviedol, že: „Ustanovenie § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 2, prvá veta zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení predstavuje subsidiárnu možnosť ustanoviť obec za tzv. verejného opatrovníka osobe, ktorá ho musí mať ako zákonného zástupcu, ak neexistuje iná osoba, ktorá by spĺňala podmienky na ustanovenie opatrovníka.“, a uviedol, že ustanovenie mesta E. za opatrovníka nesvojprávneho A. B. je v súlade s týmto rozhodnutím. Navyše je podľa okresného súdu voľbou najvhodnejšej alternatívy aj z hľadiska teritoriálnej blízkosti a prístupu, v súvislosti so zabezpečením ochrany záujmov posudzovanej osoby.

8. Okresný súd v odôvodnení uznesenia poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č.k.12CoPs/9/2023-182 zo dňa 29.11.2023, v zmysle ktorého sa krajský súd nestotožnil s možnosťou uprednostnenia poskytovania pomoci pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností vyšším územným celkom pred obcou, v ktorej má dotknutá osoba trvalý pobyt a vo vzťahu ku ktorej je táto povinnosť vyjadrená v ust. § 1 ods. 2 zákona o obecnom zriadení, ako povinnosť zabezpečiť starostlivosť o potreby jej obyvateľov.

9. Okresný súd sa nestotožnil s dôvodmi uvedenými mestom E., že aj z dôvodu zložitosti organizačnej štruktúry mesto nie je vhodnou osobou na výkon funkcie opatrovníka nesvojprávneho a vyslovil záver, že organizačnú štruktúru mesta je možné prispôbiť výkonu funkcie opatrovníka, napríklad poverením (splnomocnením) určenej osoby, ktorá bude vykonávať vopred určené úkony v mene opatrovníka v záujme nesvojprávneho, čím sa uľahčí výkon funkcie opatrovníka a nebude potrebné čakať v každom jednotlivom prípade na pokyn štatutárneho orgánu mesta (primátora).

10. Výrokmi II., III., IV. a V. uznesenia okresný súd vymedzil rozsah práv a povinností opatrovníka.

11. O trovách prvoinštančného konania rozhodol okresný súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

12. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu ustanovený opatrovník – mesto E.. Uznesenie okresného súdu považoval za nesprávne z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj z dôvodu, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je predčasne vydané. Namietal nesprávny výklad ust. § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že orgánom miestnej správy je okrem obce aj samosprávny kraj, ktorý je zriaďovateľom DSS E., v ktorom sa osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony poskytuje starostlivosť. Podľa mesta E. je nepochybné, že samosprávny kraj a hlavne jeho zariadenia, okrem toho, v ktorom je opatrovanec umiestnený, (napríklad Zariadenie sociálnych služieb HARMONIA, Zariadenie sociálnych služieb Ambra a Zariadenie sociálnych služieb Slatinka), vedia po odbornej, ako aj personálnej stránke oveľa lepšie zabezpečiť každodenné potreby osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony, než mesto E.. Práve zamestnanci iných zariadení, ktorých sa hmotnoprávna diskvalifikácia v zmysle aktuálne platného ust. § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách netýka, vedia operatívnejšie, účelnejšie a hospodárnejšie reagovať na potreby opatrovanca pri nakladaní s majetkom a úhradou bežných potrieb, ako aj riešiť ďalšie úkony súvisiace s výkonom opatrovníctva. Ďalej poukázal na časť dôvodovej správy k zákonu č. 218/2021 Z.z. z 11. mája 2021, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb., podľa ktorej zákon nevyklučuje, aby napr. zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby prevzal funkciu opatrovníka vo vzťahu k opatrovancovi – prijímateľovi sociálnej služby, ktorý je klientom iného zariadenia. V súvislosti s možnosťou ustanovenia verejného opatrovníka odvolateľ poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14CoP/28/2022 zo dňa 04.10.2022, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/20/2022 zo dňa 28.02.2022, podľa záverov ktorých je pri alternatívach verejného opatrovníka potrebné vybrať opatrovníka z hľadiska teritoriálnej blízkosti, a preto je podľa odvolateľa najvhodnejším opatrovníkom niektoré z iných zariadení Banskobystrického samosprávneho kraja, ktoré sa nachádza v meste E.. Skutočnosť, že zariadenia sociálnych služieb Slatinka, Harmónia a Ambra nesúhlasili s ustanovením za opatrovníka v spôsobilosti na právne úkony obmedzeného A. B. je podľa odvolateľa právne irelevantná, pretože ich súhlas sa nevyžaduje. Vzhľadom na to, že sa okresný súd s možnosťou ustanoviť za opatrovníka iné zariadenia samosprávneho kraja, nachádzajúce sa v meste E., a to aj bez ich súhlasu vôbec nezaoberal, resp. sa nezaoberal možnosťou ustanoviť za opatrovníka osoby zamestnané v týchto zariadeniach po vyslovení ich súhlasu, považoval napadnuté uznesenie za

predčasne vydané a nesprávne, a preto ho navrhol, zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

13. Okresný súd podaním zo dňa 05.05.2025 (č.l. 147 spisu) zaslal odvolanie na vyjadrenie navrhovateľke a navrhnutej opatrovníčke. Navrhovateľka sa k odvolaniu nevyjadrila.

14. Navrhnutá opatrovníčka v podaní zo dňa 16.05.2025 (čl. 150 spisu) uviedla, že nesúhlasí, aby bola ustanovená za opatrovníka nesvojprávne A. B., nakoľko je zamestnancom ZSS E., pričom súhlasí s tým, že nesvojprávneho by malo zastupovať mesto E..

15. Pokynom okresného súdu zo dňa 30.05.2025 (č.l. 152 spisu) bolo vyjadrenie navrhnutej opatrovníčky doručené právne zástupcovi mesta E..

16. Do momentu konania, rozhodovania odvolacím súdom ďalšie podania účastníkov, respektíve ich zástupcov nenasledovali.

17. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobou oprávnenou, a to ustanoveným opatrovníkom osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, posúdil napadnuté uznesenie okresného súdu v zmysle ust. § 65, § 66 CMP a dospel k záveru o jeho vecnej správnosti, preto napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

18. Podstatou odvolania mesta E., bolo namietanie nesprávneho právneho posúdenia veci, ak mal okresný súd nesprávne vyložiť ust. § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pretože pokiaľ nebola zistená fyzická osoba, ktorá by mohla vykonávať funkciu opatrovníka osoby pozbavenej v spôsobilosti na právne úkony, tak za verejného opatrovníka aj bez jeho súhlasu malo byť ustanovené iné zariadenie samosprávneho kraja, nachádzajúce sa v meste E., resp. osoba zamestnaná v týchto iných zariadeniach, ktoré majú vytvorené personálne, administratívne, ekonomické podmienky na to, aby mohli vykonávať funkciu opatrovníka lepšie, ako mesto E.. Poukázal na to, že v zmysle ust. § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. z postavenia verejného opatrovníka je vylúčené iba zariadenie, v ktorom je umiestnená osoba pozbavená/obmedzená v spôsobilosti na právne úkony a jeho zamestnanci.

19. Krajský súd na základe nižšie uvedených rozhodných zákonných ustanovení, prijatých záverov, má za to, že napadnuté uznesenie okresného súdu nebolo predčasným rozhodnutím a ani rozhodnutím, ktoré by vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, a tým neboli splnené podmienky k vyhovneniu odvolania, ktorým bolo navrhnuté napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Vzhľadom k dôrazu odvolateľa, mesta E., na nesprávny výklad § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka krajský súd považoval za potrebné v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť citáciu ust. § 27 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka, ako aj súvisiace rozhodné zákonné ustanovenia.

21. Podľa ust. § 27 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník. Ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1).

22. Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“) obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

23. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obci pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy.

24. Podľa ust. § 3 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. obyvateľom obce je osoba, ktorá má na území obce trvalý pobyt.

25. Podľa ust. § 4 ods. 3 písm. p) zákona č. 369/1990 Zb. obec pri výkone samosprávy najmä plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu.

26. Podľa ust. § 1 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z.z.“) tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb a kontrolnú činnosť vo veciach sociálnych služieb.

27. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z.z. sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopností fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti, c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby, d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny, e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny, f) zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

28. Podľa ust. § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. poskytovateľ sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby nemôže byť ustanovený za opatrovníka prijímateľa sociálnej služby v zariadení, v ktorom prijímateľovi sociálnej služby poskytuje sociálnu službu. Obmedzenie podľa prvej vety nepatí, ak štatutárny orgán poskytovateľa sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby je blízka osoba prijímateľa sociálnej služby.

29. Podľa ust. § 55 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z.z. pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností je sociálna služba poskytovaná opatrovníkovi, fyzickej osobe, ktorá má záujem vykonávať funkciu opatrovníka a fyzickej osobe, ktorá si sama nedokáže uplatňovať a chrániť práva a právom chránené záujmy.

30. Odvolací súd uvádza, že opatrovníkom fyzickej osoby, ktorá bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, má byť predovšetkým príbuzný alebo iná vhodná osoba. V prípade, keď sa súdu nepodarí nájsť v okruhu príbuzných, či iných vhodných subjektov osobu opatrovníka, súd ustanoví za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom v zmysle ust. § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Tzv. verejný opatrovník vykonáva svoju funkciu prostredníctvom svojich zamestnancov na základe uznesenia súdu a v súlade s vymedzením úloh podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, podľa ktorého základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a obyvateľov v zmysle § 1 ods. 2 tohto zákona, ako aj zabezpečovanie poskytovania sociálnej služby obcou podľa zákona č. 448/2008 Z.z.. Na výkon funkcie tzv. verejného opatrovníka osobe, ktorá bola rozhodnutím súdu pozbavená, resp. obmedzená v spôsobilosti na právne úkony môže byť ustanovená obec, v ktorej má opatrovanec trvalý pobyt, alebo jej zariadenie, ktoré má právnu subjektivitu a bolo zriadené na plnenie podobných úloh miestnej samosprávy, pričom ustanovenie verejného opatrovníka nie je viazané na jeho súhlas.

31. V danom prípade okresný súd postupoval zákonným spôsobom, ak pri odvolaní F. G. A. z funkcie opatrovníka v spôsobilosti na právne úkony obmedzeného A. B., ustanovil mu opatrovníka mesto E.. Okresný súd vykonal dokazovanie, z ktorého vyplynulo, že neexistuje žiadny známy príbuzný ani iná fyzická osoba, ktorá by za udelenia súhlasu s výkonom funkcie opatrovníka mohla takúto funkciu vykonávať. Opatrovanec – A. B., ktorý je obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, má evidovaný trvalý pobyt na území mesta E. a je umiestnený v DSS E., so sídlom v E..

32. Okresný súd po vykonanom dokazovaní a zistení, že funkciu opatrovníka podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže vykonávať žiaden príbuzný opatrovanca A. B. a ani iná fyzická osoba s jej súhlasom, ak nie je žiaden príbuzný, ktorý by danú funkciu vedel vykonávať, tak za správnej aplikácie ust. § 27 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka ustanovil za opatrovníka mesto E.. Rozhodovacia prax uprednostňuje ustanovenie za opatrovníka tú obec/mesto, prípadne jej zariadenie s právnou subjektivitou, v ktorej sa nachádza skutočné bydlisko osoby obmedzenej v spôsobilosti.

33. Odvolaciu námietku, že súd prvej inštancie nesprávne vyložil ust. § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pretože v zmysle tohto ustanovenia môže byť za tzv. verejného opatrovníka ustanovený aj samosprávny kraj, teda Banskobystrický samosprávny kraj, odvolací súd nezhodnotil v tomto prípade ako dôvodnú. Odvolací súd vychádzal z toho, že „orgánom miestnej správy“ je obec, ktorá opatrovnícku funkciu vykonáva ako „organizačnú súčasť štátu“. Zároveň z odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov zo dňa 21.08.2025 odvolací súd zistil, že od 31.01.2007 má opatrovanec trvalý pobyt v meste E. a súčasne DSS E., v ktorom sa nachádza skutočné bydlisko osoby obmedzenej v spôsobilosti, má sídlo v E., teda trvalý pobyt opatrovanca nemá iba evidenčný charakter. Odvolací súd má za to, že postup okresného súdu, keď pri voľbe tzv. verejného opatrovníka a pri aplikácii § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka ustanovil za opatrovníka obec (mesto), ktorá má zákonnú povinnosť starať sa o svojich občanov vyplývajúcu jej z ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb., bol vecne správny. Obec, v tomto prípade mesto E., má povinnosť starať sa o svojich občanov, ktoré vykonáva svoju funkciu prostredníctvom svojich zamestnancov a v súlade s vymedzením úloh miestnej samosprávy. Mesto E. je nepochybne personálne, administratívne aj ekonomicky zabezpečené tak, aby mohlo vykonávať funkciu opatrovníka pre osobu obmedzenú v spôsobilosti s prihliadnutím práve k tomu, že opatrovanec má dlhodobé bydlisko v meste E. a reálne sa tam zdržiava. Za takýchto okolností si mesto môže plniť funkciu opatrovníka, nakoľko má reálnu možnosť kontaktu s opatrovancom, čo je v súlade so záujmami opatrovanca. Obec je povinná starať sa o svojich občanov a v tomto konkrétnom prípade je mesto E. kompetentným subjektom túto funkciu, v rozsahu súdom vymedzených povinností vyjadrených vo výrokoch II. až V. napadnutého uznesenia, vykonávať.

34. V súvislosti s argumentáciou mesta E. v odvolaní, že sa okresný súd pri svojom rozhodovaní nezaoberal a nevyhodnotil možnosť ustanoviť osobe pozbavenej alebo obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony za opatrovníka iné zariadenia samosprávneho kraja nachádzajúce sa v meste E., a to aj bez ich súhlasu resp. ich zamestnancov, po vyslovení ich súhlasu, odvolací súd uvádza, že možnosť ustanoviť osobe pozbavenej alebo obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony tzv. verejného opatrovníka bola do zákona zakotvená novelou Občianskeho zákonníka, zákonom č. 131/1982 Zb.. Prijatím tejto právnej úpravy sa sledoval cieľ vymedziť subjekty, ktoré predstavujú najvhodnejšiu alternatívu pre výkon funkcie opatrovníka v prípadoch, kedy neexistujú alebo sa súdu nepodarí zistiť vhodné fyzické osoby (osoby príbuzné alebo inak blízke osobe obmedzenej). Zo zmyslu a účelu zákona vyplýva, že zákonodarcu za vhodné na výkon funkcie verejného opatrovníka považoval také subjekty, ktoré sú v určitom právnom alebo faktickom vzťahu k osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony. Podľa stanoviska Najvyššieho súdu SR k novelizácii občianskeho práva z roku 1982, Cpj 13/1985, vydaného 21. mája 1985 „Novela Občianskeho zákonníka (zákona č. 131/1982 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky zákonník) v ustanovení § 27 (v novom odseku 3) umožňuje súdu, aby občanovi, ktorý bol rozhodnutím súdu pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, ustanovil za opatrovníka národný výbor alebo jeho zariadenie. Túto funkciu v zmysle čl. V ods. 1 zákona č. 139/1982 Zb. má vykonávať národný výbor v strediskovej obci alebo mestský národný výbor a v ostatných prípadoch okresný národný výbor, v územnom obvode ktorého má občan bydlisko. Podľa čl. V ods. 2 citovaného zákona, ak je občan umiestnený v ústave sociálnej starostlivosti, vykonáva funkciu opatrovníka tento ústav (zariadenie). Úmyslom zákonodarcu teba bolo ustanoviť osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony za verejného opatrovníka zariadenie, v ktorom je táto osoba umiestnená a v ktorom sa jej poskytujú sociálne služby, a nie akékoľvek iné zariadenie zriadené orgánom miestnej správy. Aplikácia tejto právnej úpravy je však už vzhľadom na prijatie právnej úpravy § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. neaplikovateľná v zmysle zásady lex posterior derogat legi priori a v zmysle zásady lex specialis derogat legi generali, keďže to vylučuje neskôr prijatú osobitnú právnu úpravu. Z uvedeného dôvodu preto nebolo a nie je v súlade s úmyslom zákonodarcu a cieľom právnej úpravy § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka, aby osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony bolo za opatrovníka ustanovené iné zariadenie sociálnych služieb, pôsobiace v mieste bydliska opatrovanca tak, ako to navrhol odvolateľ. Uvedené o to viac platí vo vzťahu k zamestnancom takýchto zariadení, u ktorých by bolo potrebné navyše žiadať ich súhlas

s ich ustanovením, vo vzťahu ku ktorým mesto/obec, kde má trvalý pobyt opatrovanec nepochybne predstavuje vhodnejšiu alternatívu na výkon funkcie opatrovníka.

35. Zhrnúc vyššie uvedené, odvolací súd zastáva názor, že neexistuje zákonná prekážka pre aplikáciu § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k mestu E. a jeho ustanoveniu za opatrovníka osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony A. B.. Súhlas obce (mesta) v tomto prípade, keďže ide o ustanovenie opatrovníka hmotnoprávneho, tzv. verejného opatrovníka podľa § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka, sa nevyžaduje.

36. Krajský súd rozhodnutie okresného súdu o zmene opatrovníka podľa výroku I. považuje za vecne správne rozhodnutie v spojení s výrokmi II. až VI., preto napadnuté rozhodnutie okresného súdu bolo v celosti potvrdené ako vecne správne rozhodnutie za použitia ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

37. Krajský súd vzhľadom aj k princípu právnej istoty, t.j. aby sa na určitú právne relevantnú otázku za stavu rovnakých podmienok dala rovnaká odpoveď, poukazuje aj na svoje rozhodnutia sp.zn. 13CoPs/7/2024, sp.zn. 13CoPs/8/2024, sp.zn. 13CoPs/9/2024, sp.zn. 15CoPs/3/2025, sp.zn. 15CoPs/5/2025, v ktorom bol vyhodnocovaný odvolací argument nesprávneho výkladu ust. § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka pri ustanovení za opatrovníka obec/mesto a rozhodnutie sp.zn. 12CoPs/9/2023.

38. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ak neboli zistené dôvody postupu pre iné rozhodnutie o trovách odvolacieho konania v zmysle § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.